

forrás

A Győri Evangélikus Egyházközség időszaki kiadványa

2014 karácsony hava

Békesség

Szállja be lelked az élet völgyét, melyen boldogság és szenvedés, reménység és kétségbeesés, jóság és gonoszság, erőtlenség és kegyelem váltakoznak, mint poros országúton az aranyos verőfény és sötétlő felhőárnyék, azután keresd meg, hogy miben rejlik életed múlhatatlan értéke s megmaradó, igaz boldogsága?

Talán a vagyonban? Láttam jólétben élőket, kiknek lelkét az elégedetlenség saskeselyűi marcangolták. És láttam szegényeket, kik boldog csendességben éledegáltak.

Vagy talán a hírnévben és dicsőségben? Nézttem ezeket is, de úgy láttam, hogy a kiváltságosak közül kevesen élnek túl önmagukat. Sokaknak neve éltük mécsével kialszik, a többség pedig még földi életükben a felejtés homályába vész.

Talán a tudomány, művészet, szellemi kiválóság, avagy az élet emelkedettsége és hűséges kötelelességteljesítése biztosítják az élet értékét és boldogságát? Drága kincsek ezek is, tűzfényük sok világosságot és melegséget hint, de vajjon közülük bármelyik is nyújthat-e múlhatatlan értéket és megmaradó boldogságot?

Avagy talán az élet gyönyörűségében keresed életed értelmét? Talán az élvezet, kacagás, jólét és szerencse határoz életboldogságod felett?

Életed értékéhez sokat adhat saját életed s annak kedvező külső alakulása. De mindennél fontosabb az, ami felülről és belülről árad szíved serlegébe: felülről Istentől, be-

lülről lelkedből. A kettő pedig egyetlen gondolatban egyesül, mely életed tengerén büszke gránitsziklaként, viharbíró fenséggel kimagasodik, amit szenvedés el nem sodor, kétség meg nem ingat: a gondviselő, élő Isten gondolata.

Az élő Isten pedig ezzel az egyetlen szóval lép eléd: Békesség! Ebben az egyetlen szóban Isten megjelöli életed értékét és boldogságát. Ez az egy szó ég és föld találkozása, Isten és ember együttélése, cél és eszköz, hívogató és megérkezés, szent ígéret és boldogító jutalom. Békesség! Nem tétlen pihenés, hanem boldog megnyugvás, nem az emberi akarat halotti takarója, hanem állandó munkálkodás, nem tehetetlen összeroppanás, hanem isteni erővel telítettség, nem önáltató befejezettség, hanem csüggedetlen célratörékvés. Ez a békesség.

Mit cselekszel teát? Szívedet, ezt az Istenkéz formálta aranyserleget emeld magasba, hadd hulljon beléje Isten lelkének tiszta lángja, szeretetének, erejének, kegyelmének égi harmata, szenvedéseid és bűnbánatod égő könnypatkja, érzéseidnek kristálytiszta vize, hadd alakuljon ki belőle életed legnagyobb áldása: a békesség!

Úr Isten, lelkem trónusod zsámolyánál könyörögve esdek: ne gazdagságot, bölcsességet, avagy hatalmat ajándékozz nékem, hanem békességet!

Mert a legnagyobb életáldás ez a három:

Békesség Istennel!
Békesség emberekkel!
Békesség önmagunkkal!

Kapi Béla

Áldott karácsonyi ünnepeket és békességben, szeretetben gazdag új esztendőt kívánunk minden kedves Olvasónknak!

„Ha az ünnep elérkezik életedbe, akkor ünnepelj egészen! Tisztáld meg belülről és kívülről! Felejts el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nem csak a naptárban írák piros betűkkel! Nézd a régieket, milyen áhitatosan, milyen feltétlenül, mennyi örömmel ünnepeltek”.

(Márai Sándor)

Karácsonynak ilyen ünnepnek kellene lenni minden ember életében. Hiszen Isten megmentette az ember életét azzal, hogy elküldte az ő Fiát, vagy ahogy a Biblia mondja: „testet öltött az ige”. Peter Spannenberg német lelkész vallott így a karácsonyi örömhírről: „Örömet abból a felismerésből nyerem, hogy Jézus Krisztussal minden valósággá lett, ami valaha az embernek volt szánva”.

Karácsony azt jelenti, hogy az Isten fia vállalta az emberi létformát. Nem csak külsőleg, hanem minden tekintetben. Úgy érzett, úgy szenvedett, úgy örült, úgy gyöttrődött, épp úgy fájt neki az emberi gonoszság, meg nem értés, mint nekünk. Épp úgy tudott sírni, ahogy mi, emberek. Ezért tud bennünket megérteni.

Ezért fordulhatunk őhozzá bármivel. Ő megért bennünket.

A karácsonykor megszületett Úr azóta is velünk van. Nem hagyott el, és nem hagy el bennünket soha. Közel van mindenkinek. Mindenkihez, aki segítségül hívja az ő nevét. Közel a megtört szívűekhez, közel azokhoz, akiknek szüksége van rá. A kérdés, hogy mi közel akarjuk-e engedni hozzánk?!

A karácsonyi gyermek kegyelmet hozott nekünk. Elhozta életünk megújulásának esélyét. A kiút lehetőségét életünk zsákutcájából. Minden embernek megadja az új esélyt, új célt, új reménységet. Krisztusban minden emberi élet értelmet nyer.

A karácsony igazi örömnep. Testet öltött Isten Fia, eljött értünk, mindnyájunkért.

Ünnepelj egészen! Felejtsd el legalább ezen az ünnepen a hétköznapok minden gyötrelmét, fájdalmát, és örülj felhőtlenül. Öltöztess ünnepelőbe szívedet, adj hálát Istennek és szánd oda az ünnepnapokat annak, aki érted jött el erre a földre.

Kiss Miklós,
a Győr-Mosoni
Egyházmegye esperese

A győri toronyélmény – 70 éves jubileum

2014 november 2-án ünnepi istentisztelet keretében adtunk hálát Istennek, nádorvárosi templomunkért, a gyülekezetért és eleink hitéért, akik a 2. világháború ideje alatt építették fel Isten házát.

Az alkalmon Kiss Miklós a Győr-mosoni Evangélikus Egyházmegye esperese hirdette Isten ígését. A liturgiát Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke vezette. Énekel szolgált a gyülekezet kórusa, Váray Tamás vezetésével. Az alkalomról Adámi Mária írt tudósítást országos hetilapunkban, ennek részletét közöljük az alábbiakban.

Megdöbbenő és hihetetlen, hogy a győriek a pusztulás közepette templomot épí-

tettek – emelte ki Zsolt 26,8 alapján tartott prédikációjában Kiss Miklós. „Felépítették,

mert szerették a templomot, szerették az Istennel való találkozást, és bíztak a jövőben” –

fogalmazott, majd hasonló hozzáállásra biztatta a hallgatóságot is.

Ezután Szemerei János röviden összefoglalta az építés történetét. Beszámolójá-

ban elmondta, hogy a nádorvárosi templom gyakorlatilag az Öregtemplomhoz tervezett torony „helyett” épült fel.

Az úrvacsorás alkalmat követően szeretetvendégség várta a híveket az épület alagsorában, ahol az építéshez kapcsolódó történelmi dokumentumokat is megtekinthették. Zárásként ifj. dr. Harmati Béla, az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója tartott vetített képes előadást, Keresztyén jelképeink címmel. A téma aktualitását az adta, hogy az egyházközösségben jelenleg gyűjtés folyik a nádorvárosi templom falait korábban díszítő szimbólumok visszafestésére.

Az Efézusi levél házitáblájának figyelembevétele a családi életben

Egymás közelében

⁵ ²¹Engedelmeskedjete egymásnak, Krisztus félelmében.²² Az asszonyok engedelmeskedjenek férjüknek, mint az Úrnak;²³ mert a férfi feje a feleségnek, ahogyan Krisztus is feje az egyháznak, és ő a test üdvözítője is.²⁴ De amint az egyház engedelmeskedik Krisztusnak, úgy engedelmeskedjenek az asszonyok is a férjüknek mindenben.²⁵ Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte,²⁶ hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztítva megszentelje,²⁷ így állítja maga elé az egyházat dicsőségben, hogy ne legyen rajta folt, vagy ránc, vagy bármi hasonló, hanem hogy szent és feddhetetlen legyen.²⁸ Hasonlóképpen a férfiak is szeressék a feleségeket, mint a saját testüket. Aki szereti a feleségét, az önmagát szereti. ²⁹Mert a maga testét soha senki nem gyűlölte, hanem táplálja és gondozza, ahogyan Krisztus is az egyházat, ³⁰minthogy tagjai vagyunk testének. ³¹„A férfi ezért elhagyja apját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.” ³²Nagy titok ez, én pedig ezt Krisztusról és az egyházzal mondom. ³³De ti is, mindenki egyenként úgy szeresse a feleségét, mint önmagát, az asszony pedig tisztelje a férjét.

⁶ ¹Gyermekek! Engedelmeskedjete szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes. ²„Tiszteld apádat és anyádat”: ez az első parancsolat, amelyhez ígéret fűződik, ³mégpedig ez: „hogy jó dolgod legyen, és hosszú életű légy a földön.” ⁴Ti apák pedig ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek az Úr tanítása szerint fegyelemmel és intéssel.

A Biblia tanítása szerint a házasság egy férfi és egy nő (!) egész földi életükre kötött szövetsége. mégpedig olyan szövetség, ami totális, tehát az élet minden területére kiterjed. Ez az egyetlen ilyen emberi kapcsolat, amelyik az élet minden területén megvalósul. Kizárólagos, mert kizár minden olyan harmadik személyt, ami megbonthatná ennek a közösségnek a teljességét.

A Teremtő Isten megállapította a házastársak egymáshoz való viszonyának megnyugtatóan helyes rendjét. Olyan

irányelveket ad, ami a közös hitben és igazi istenfélelemben élő házastársak életét teljesíti ki, akik Isten akarata szerint akarnak élni, hogy a házasságuk kiegyensúlyozott, és a családi életük békés és tartós legyen minden tekintetben.

A házasságot Isten gondolta ki, és épp ezért, mivel Ő hívta életre: mindeztől jó. A házasság ezért nem helyettesíthető semmi mással és nem is pótolható. A házasságért dolgozni kell, hogy jó maradjon, sőt hogy egyre jobb legyen – és ez mindkét fél dolga!

Ha valaki Isten és az emberek előtt nem szégyelli társát, meri őt vállalni, és Istenben bízva ki meri jelteni, hogy egész életében hűséges akar lenni, akkor annak ereje van, az meggazdagítja a kettőjük szövetségét. Mert aki el meri kötelezni magát valami mellett, az bátorságról tanúskodik, és ez egyben bátorrá is teszi az embert.

A házastársakról szólva Pál apostol kimondja, azt az első pillanatra meglepő megállapítást, hogy a házasságban akkor teljes az egyetértés, akkor van békesség és összhang, ha a feleség a maga akaratát fenntartás nélkül alárendeli férjének – ennek oka pedig az, hogy a férj feje a feleségének. Úgy lehet és kell, hogy mindez megvalósuljon, ahogyan Krisztus feje a maga népének, az egyháznak. Tehát nem egy öncélú zsarnoki rendszert állít elénk az ige, amiben a férj kihasználhatja a feleségét, hanem egy olyan példát ad a férfi elé, ami egyben a felelősséget, az áldozatvállalást is magában hordozza.

Olyan különleges módon kell a „FEJ” szerepét vállalni, ahogy ezt maga Krisztus tette: odaadva, ténylegesen feláldozva önmagát a választott társért, mindent megtéve, hogy a megkötött és megpecsételt szövetségben a feleség szerethesse őt.

Így a házasságot egészében a szeretetkapcsolat határozhatja meg: az áldozatos, szolgáltni és szenvedni kész, megszentelő szeretet. A feleséget így vállalni csak az Úrban, azaz Isten előtti felelősségben lehet. Ha pedig valaki a Lélek által megszentelt házasságban él, akkor ez megakadályozza őt abban, hogy a feleséget céljai eszközévé, szenvedélyei játékszerévé tegye, de ab-

ban is, hogy örökösön mint legyőzendő féllal harcoljon vele

„Engedelmesek legyetek EGYMÁSNAK Isten félelmében.” (Ef 5, 21) Ez a megfogalmazás kölcsönös engedelmességre szólítja fel a házastársakat egymás iránt.

Mi kell a jó házassághoz?

- Jó fejük legyen a házásoknak, mert gyakran kell fejet hajtaniuk egymás előtt.
- Jó foguk legyen, mert egy-egy szót gyakran el kell harapniuk.
- Jó szemük legyen, mert gyakran kell szemet hunyniuk.
- Jó hátuk legyen, mert időnként nagy terheket kell cipelniük.
- Jó válluk legyen, mert semmit sem vehetnek félvállról.
- Jó idegeik legyenek, hogy önruralommal egyszerre ketten ne legyenek mérgesek.
- Ebből adódóan a türelem az első háziadó, amellyel a házások egymásnak tartoznak.

A feleség nem tudja igazán szeretni a férjét, és nem is tud neki igazán engedelmeskedni, míg a férj nem szereti feleségét úgy, mint a saját testét, mint önmagát.

A másik iránti szeretet jegyében előnyt adnak a másiknak, vállalva esetleg ezért valami hátrányt, vagy áldozatot is. A hívők közösségében ennek természetesnek kell lennie, hiszen mindannyian tudják, hogy Krisztus előlegezte nekik ezt a szeretetet és az áldozatot, és ők Krisztus iránt hálásak. Krisztus félelmében engednek egymásnak, engednek előre a másikat, hogyha neki arra van szüksége, ők pedig lemondanak valamiről a másik érdekében. A keresztény közösségben ennek természetesnek kell lennie. Ez a mindvégig boldog házasság feltétele.

Pál apostol azt írja: „Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” (Gal3, 28)

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról

Azaz a Biblia nem ismer értékkülönbséget ember és ember között, de hangsúlyozza azt, hogy Isten más szerepet szánt a nemeknek, és a házasságon belül ez különösen is fontos. Az érték egyenlősége nem jelenti a szerepek azonososságát. Ahol ezt komolyan veszik, és ahol éppen ezért a férj és a feleség a hivatása magaslatán áll, ott jó eséllyel van békesség és elégedettség.

Értékkülönbség tehát nincs, de van különbség a feladatokban, és ezért

Jellemző, hogy a szülők és a gyermek-ek kapcsolatát is az Úrban oldja meg. Így magától értődő, hogy nem kíván mást a gyermekektől a szülők iránt, mint amit a szülőktől kívánt: az Úr iránti engedelmességet és szöfogadást. A szülői tekintély itt sem a vérségi kapcsolatból adódik, nem is arájuk váró kötelességből, hanem kizárólag az ígére alapozva. A szülő – az apa – az ige szolgája a családban, akiknek a tiszte bizonyosságot tenni a gyermek előtt Isten nagy tetteiről.

Az „ÚRBAN” kifejezés itt azt jelenti: az Úr szavával, az Úr előtt. Nemcsak a gyer-

kodik. Nem választhatnak Isten és a szülők között, hanem meg kell tanulni, hogy ha nem szeretik az Istent, akkor nem lehet a szülőkkel való viszony sem problémamentes – illetve mivel előbb a szüleiket ismerik, ha őhozzájuk nem fűzi őket mély szeretetkapcsolat, akkor az Istent sem szerethetik, és ez visszahat majd a további emberi kapcsolataikra.

Épp ezért nagy felelősség, hogyan neveljük gyermekeinket, mert nemcsak családunk jövője függ tőle, hanem szélesebb értelemben környezetünk is.

„Ahogyan szeretnéd, hogy a házastársad viszonyuljon hozzád, te is úgy viszonyulj hozzá, és légy hozzá figyelmes, megértő és gyöngéd. A szeretet apró gesztusai nemcsak Napot és csillagokat mozgatnak meg, de olyan lelki sebeket gyógyíthatnak be, amelyekre emberileg nézve alig lenne remény.”

„Ahogyan Krisztus” ez a kifejezés háromszor ismétlődik meg az adott igeszakaszban (ahogyan Krisztus a feje az egyháznak; ahogyan Krisztus szerette az egyházat, ahogyan Krisztus táplálja és gondozza az egyházat). Bármiről is legyen szó, ez annyit jelent, hogy Ő számunkra a minta, Ő a mérce. Késznek kell lennünk a másikként élnünk. Az engedelmisség azt jelenti, hogy odaadom magamat a másikkal. A szeretet pedig azt, hogy odaadom magamat a másikkal. Kész vagyok mindent megtenni a másikkal, és közben talán észre sem veszem, hogy én is egyre inkább azzá leszek, akinek Isten formálni akar. Ha két ember erre őszintén kész, akkor az asszony tiszteli a férjét – és szereti is, a férj pedig szereti a feleségét – és tiszteli is.

Mindezt lehet, hogy úgy, mint Jézus Krisztus, aki feláldozta magát. Ő az életével áldozott. Nekünk csak a régi természetünket kell feláldoznunk, ami miatt úgyis épp elég bajunk van. Minden kapcsolatot átrendez az, ha valaki Krisztusban kezd el élni. Az újjászületett élet képes engedelmisségre, és képes arra a szeretetre, amit Jézustól kap. Az fog áradni a szívében és rajta keresztül a családjában is.

Vladika Zsófia
lelkész – Tét

van különbség az adottságokban is. Ezzel józanul számolva és élve nem csak házasságban, hanem akár egyedül is megtalálhatja az ember a helyét a világban.

Mert enélkül nem tudunk önként és örömmel engedelmeskedni egymásnak, akkor pedig a család egy háborús övezet lesz, ahol a gyerekek lesznek az áldozatok.

Figyelemre méltó, hogy a gyermekek egészen kiskoruktól kezdve szenteknek, tehát Isten népéhez tartozóknak számítanak (¹⁴Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeitek is tisztátlanak volnának, így azonban szentek. 1 Kor 7, 14)

mekeknek kell azonban szavaikra, cselekedeteikre viszonyulásukra vigyázni, hanem a szülőknak is. Hogy ne ingereljék, ne provokálják, a gyermekeket rossz példával, ostoba parancsolgatással, fenyegetéssel. Ugyanis könnyen lehet, hogy így maga a szülő rombolja le a tekintélyét és veszti hitelét a gyermeke előtt. Az apának adott figyelmeztetés az első lépés a gyermek személyének tiszteletben tartásához.

Ugyanakkor emlékezteti a gyermeket is, hogy a szülők Isten ajándékai a számukra. Meg kell látniuk a szülők mögött az irgalmas Istent, aki munkál-

Irodalomjegyzék:

Biblia.hu • Cseri Kálmán: Engedelmisség (igehirdetés) refpasaret.hu • Dombi A. – Oláh J. – Varga I. (2007). A nevelés elmélet alakérdései II. kötet, APC Stúdió

A 230 éves Öregtemplom története

Bár a győri evangélikus gyülekezet történetének kezdete a XVI. század első felére nyúlik vissza, az első olyan temploma, mely napjainkban is áll, csak több mint 250 évvel később épült. Ennek a templomnak a tervezése az 1781-es türelmi rendeletnek (okt. 29.) köszönhetően kezdődhetett meg. 1782-ben még úgy tűnt, nem is egy, hanem két templom fog épülni egy a német ajkú, egy pedig a magyar ajkú híveknek, a Belvárosban illetve Újvárosban. Végül ez a nagyszabású terv kútba esett, s csak az eredetileg magyar ajkúaknak szánt újvárosi építkezés valósult meg, mivel Pozsonyban csupán egy templomot engedélyeztek a győri evangélikusok számára.

Az új templomot meglehetősen veszélyes helyre építették, egyfelől a veszélyt jelentő vizek miatt (Rába, Rábca), másfelől pedig a várfalak, bástyák közelében helyezkedett el, így stratégiai szempontból is nemkívánatosnak minősült időnként, mivel zavarta a környék falakról való szemmel tartását, beláthatóságát. Az építés megkezdése előtt az Eszterházy család hercegi ágának jó hírű építész, Grossmann József véleményezte a tervet, s javaslatára több változtatást is eszközöltek az eredeti elképzeléseken.

A munkálatok 1784 áprilisában indulhattak meg, a kőanyagot Pozsonyból szállították az építkezéshez. A különböző munkafázisok elvégzését zömében helybeli iparosmesterekre bízta, ez alól csupán néhány kivételt találunk. Közülük kiemelném Szekl Jakab „kép-író”, aki a belső díszítő-festő munkákat kivitelezte. Az elülső ajtó küszöbe alá személyesen Gemmingen császári tábornagy helyezte el az alapító okiratot 1785. június 1-jén. A templomban az első hálaadó istentiszteletre 1785. Szent András havának (november) 27. napján került sor. Ekkor szentelte fel az épületet Rát Mátyás magyar, míg Freytag Mihály német nyelven. A templommal egy időben épültek a lelkészlakások, a gyülekezeti iskola épülete, valamint az iskolában oktató rektorok lakásai is.

A templomot az akkori szigorú előírásoknak megfelelően harang és torony nélkül építették, s úgy helyezték el, hogy kapuja ne nyíljon utcáfrontra, a többi épület ölelésébe rejtették. Kezdetben a két ajtó keletre illetve nyugatra nézett, később a keletit áthelyezték az északi oldalra, mivel a szembeni elhelyezés túl huzatosá tette az épületet.

A templom tömege egyetlen téglatestből áll, amelyet meredek hajlású, két oldalán kontyolt magastető koronáz. A templomépület magasságának nagyobbik felét a tető teszi ki, így érthető, hogy a lefedés hatalmas, gúla formájú, cseréppel fedett tömege meghatározó motívuma az egész épületnek.

Ami a templom belső terét illeti, az háromhajós, hatszakaszos, csarnoktér elrendezésű. A térlefedést kétszintes pillérek hordják. A tükörboltozattal fedett középhajó a két mellékhajóhoz képest igen széles, és valamivel magasabb is. A mellékhajók alaprajza ugyanakkor teljes szélességében félkörívvel záródik. A fő- és mellékhajók arányai és a jellegzetes alaprajzi forma okozza, hogy a tér hatásában emlékeztet a későbbi klasszicizáló templomépületek központos elrendezésére.

Eleinte a sekrestye a templomon belül kapott helyett, a mostani oltár helyén, azonban nagyon hamar megszületett az elhatározás, hogy a templom falához kívülről illesztenek külön sekrestyét a déli oldalon. Itt kívánták a különböző kisebb gyülekezeti alkalmakat is lebonyolítani, valamint itt szerették volna elhelyezni a gyülekezet könyv- és levéltári anyagát. A sekrestye építésének végleges megoldására csak 1871-ben kerül sor, többszöri nekifutást követően. Ekkor oldódott meg véglegesen az oltár és a szószék kérdése is.

A templomban 1871-ig a toszkánai nagyherceg Lotharingiai Lipót udvari festője által 1697-ben alkotott festmény díszítette az oltárt, mely Krisztust ábrázolta a keresztfán. Ebben az évben került helyére az imádkozó Krisztust a getsemáni kertben ábrázoló Orlai Petrich Soma által festett alkotás. Magát a szószékkal egyesített oltárt még 1785-ben vásárolták Budán, festését a fent említett Szekl Jakabra bízta. A szószék díszes hangvetőjében Isten Báránya faragás kapott helyet.

A korábbi fából ácsolt keresztelőkutat 1818-ban cserélték le – Czech György felajánlása nyomán – egy jóval impozánsabb vörösmárvány kútra, mely ma is templomunkban áll.

A berendezési tárgyak közül vitathatatlanul a legrégebbiek, s talán egyben a legértékesebbek az oltár feszülete, gyertyatartói és oltárterítói. Ezeket még Torkos András (1669-1736; 1707 óta volt a győri gyülekezet választott lelkésze) lelkészi szolgálata idején kapta a gyülekezet.

A jelenleg használatos orgona 1927-ben készült. A korábbi hangszer még 1791-ben vásárolta Müller Eberhardtné Lehner Zsuzsa, s az ekkor kialakított aranyozott fehér homlokzatot, rajta az adományozó címerével, a mai orgonán is megcsodálhatjuk. Ennek köszönhető az is, hogy a modern hangszer egyáltalán nem üt el a templom belső terének többi részletétől.

Az épületet nem kerülték el a megrázó kódtatások. A napóleoni háborúk időszakában 9 ágyúgolyó találta el a templom Rába part felőli oldalát. Ezzel kapcsolatban sokáig az a nézet uralkodott, hogy ezeket a francia alakulatok lötték ki, azonban a golyók helyzetéből kiindulva újabbban többen megkérdőjelezték ezt az elképzelést, s úgy vélik, a város védőinek eltévedt lövedékei lehetnek inkább. Ugyanebben az időszakban, 1809-ben védelmi célokból fakadóan szóba került lebontása is, ezt azonban a városban tartózkodó francia hadmérnök Roland ezredes sikeresen elszabotálta, s így az épület megmenekült.

A szabadságharc utolsó évében, s közvetlenül a leverést követő években, egészen 1851-ig hadikórházként is használták a templomot. Ez idő alatt minden gyülekezeti tevékenység Nádorvárosra koncentrálódott, ide telepítették ki a tanítókat, lelkészeket, kántorokat.

1933-ban Miklós Mihály gyűjtést szervezett arra, hogy az Öregtemplomnak tornya épülhessen, ez azonban végül nem valósult meg, mivel a templom arányainak megfelelő magasságú torony kialakítása annyiba került volna, mint egy új templom. Ezért az így összegyűlt pénz később a nádorvárosi templom építésének előmozdítására használták fel.

A II. világháború során az épületet jelentősebb kár nem érte. Utolsó nagyobb, teljes körű felújítására fennállásának 200. évfordulója tiszteletére 1985-ben került sor.

A Győri Evangélikus Egyházközség „Insula Lutherana” elnevezésű területén ma is sok száz ember fordul meg egy nap, hiszen ez a közösség nem csupán lelkeket gondoz, keresztel, esket és búcsút vesz az elmenőktől, hanem fenntartója a Péterfy Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola intézményének épp úgy, mint az Evangélikus Szeretetháznak, amely időseket gondoz.

Világi Dávid

Gyülekezetünk a napóleoni háborúk viharában

Manapság egyre nagyobb teret nyerne a történelemkutatáson belül a helytörténeti munkák. Ennek szellemében számos magyarországi település múltját igyekeztek feltárni az elmúlt években, és természetesen eme erőfeszítések eredményeként az adott településen működő felekezetek története is feldolgozásra került.

Győr és a győri evangélikus gyülekezet története azonban mindeddig kevésbé keltette fel a kutatók figyelmét. Ezzel természetesen nem azt szeretném állítani, hogy egyáltalán nem születtek a témában írások. Azonban Győr esetében elmondható, hogy az utolsó komolyabb tanulmánykötet, mely igyekezett megragadni a város teljes múltját, 1971-ben jelent meg, míg teljeskörű összefoglaló monográfia legutóbb a magyar államalapítás millenniumának évében, 1896-ban született Szávay Gyula tollából. Gyülekezetünk korábbi századaival

pedig utoljára Kovács Géza nyugalmazott győri lelkész foglalkozott. Az ezredfordulón megjelent kötete azonban csupán a 18. század végéig foglalta össze az eseményeket.

Ilyen körülmények között különösen örömteli, ha valakit mégis a város és benne az evangélikus gyülekezet múltja foglalkoztat. Ez hatványozottan igaz, ha a kutató nem magyar, hiszen így sokkal szélesebb körben válhatnak ismertté eredményei. Eme lelkes kutatók sorába tartozik Ferdi Imfried Wöber úr, aki már évek óta foglalkozik a napóleoni háborúk időszakával, és különösen is behatóan tanulmányozta az 1809-es győri vonatkozásokat. Kutatásai eredményeként született meg Juni 1809. Die Belagerung der Stadt Raab und die Situation für die Bevölkerung című munkája, melynek rövid tartalmi ismertetésére október 12-én iskolánkban vállalkozott.

Előadása három jól elkülö-

nuló részből épült fel. Az első blokkban a győri csatát követő hadi eseményekkel, a győri vár ostromával és bevételével foglalkozott. A második blokkban beszélt a városi lakosság helyzetéről. Itt elsősorban a győri evangélikus gyülekezet körülményeit részletezte. Számot adott mindazokról a nehézségekről, melyekkel a gyülekezet tagjainak szembe kellett nézniük. Egyfelől szóba kerültek a felmerült költségek, melyek egy része a várost sújtó francia hadisarc kirovásából, más része pedig a harcok során keletkezett károk helyreállításából fakadt. Másfelől elemezte a győri Öregtemplom veszélyeztetett helyzetét, hiszen a győri vár erődítései megerősítése kapcsán 1809 kora őszen az a veszély fenyegette a gyülekezetet, hogy nem régiben épült templomát lebontják. Ez szerencsére végül az októberben megkötött schönbrunni

békeszerződésnek köszönhetően nem következett be. Wöber úr előadásának harmadik blokkja Napóleon győri tartózkodásával, valamint az itt állomásozó francia és olasz csapatok mindennapjainak bemutatásával zárta az elhangzottakat.

Úgy hiszem, mindenki, aki meghallgatta az előadást, sok új ismerettel gazdagodhatott a tárgyalt időszak győri vonatkozásait illetően. Akik pedig nem tudtak részt venni az alkalmon, azok sem maradtak le semmiről, hiszen Wöber úr német nyelvű munkája megtalálható gyülekezetünk gyűjteményének könyvtárában. Bízunk benne, hogy eme külföldi kutató példája többeket arra indít majd, hogy nyomdokaiba lépve gyülekezetünk múltjának egy-egy részfejezetét feltárva gazdagítsák ismereteinket, és erősítsék múltból táplálkozó identitásunk gyökereit.

Világi Dávid

anno Kr.u. 50–90 és anno Kr.u. 2014

LEVELEK

Kedves itthon maradt győri gyülekezeti tagok!

2014 május utolsó napjaiban az aranyat érő csendes eső helyett zord idő, viharos szél és felhőszakadás kísérette érkeztünk Szabadkára. A város Szegedet idéző széles utcáival, hatalmas fákkal ölelt tereivel és szecessziós házaival fogadott bennünket. Ízelítőt kaptunk a Városháza épületében, milyen légkör várta az 1910-es években az ügyeiket intéző polgárokat. A magyar népművészeti hagyományokkal ötvözött szecesszió az alkotók nagyszerű munkáját dicséri.

Kosztolányi koptatta kövén sétálva felidézhetünk né-

hány verssorát a nemrégiben felavatott szobránál a róla elnevezett iskola előtt.

Letérve a főútról keresztülutaztunk azokon a falvakon, ahol egykor a magyar és német lakosság osztozott és élt békességben egymással.

Pál levele Korinthusba: Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek! Minden dolgotok szeretetben menjen végbe. (1 Kor. 16,13-14)

Emlékezni megálltunk Torzsán az egykori iskola épülete előtt. (ma: Savino Selo). Ezen

a helyen született és élte gyermekora egy részét Ordass Lajos püspök. Az elénekelt

„Erős vár a mi Istenünk”, bizony régen hangzott fel ezen a vidéken!

Az esti órákban szállásadóink vártak bennünket. Székelykeve, a színtiszta magyar, bukovinai székely ősszel megáldott falu pár napra befogadott minket.

A Dani vendéglőben közösen elfogyasztott vacsora után senkit sem kellett altatni.

A második napunk programját a nagy mennyiségű csapadék jelentősen átírta, az árvíz veszély miatt. A kitűzött végcél Vaskapu és Herkulesfürdő nem tudott teljesülni.

Az őseink által épített erős várak azonban így sem maradtak el. Szendrő vára, ahol a Duna már szélesen hömpölyög, majd Galambóc, amelynek alapjait már Árpád hadai is láthatták megerősítettek bennünket abban, hogy voltak építők, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a hazánk területét érő támadáskor a katonaság védeni tudja hazánkat.

A hős elődöknek Arany János Rozgonyiné című versében is emléket állított:

„Galambócot a Dunáról
Ostromolni kezdik,
Folyamon is, szárazon is
Egyre törik vesztik.
Elöl, elől Rozgonyival
Kedves élet-párja,
Hív szerelme, szép Cecille,
Szentgyörgyi leánya.”

De ne feledkezzünk meg, hogy közben a Kazán-szoros fenséges tájain jártunk.

Márai szavaival:

„Csodáld a természet végtelenségét, iparkodj összhangban élni jellemeddel és a természet erővel, de ne szégyellj és ne tagadd, hogy a legfenségesebb természeti színjáték is meglepő gyorsan elveszti számmodra igazi érdekességét és vonzerejét, ha nincs közvetlen köze általad ismert emberek sorsával.”

Az esti közös asztali beszélgetésnél aztán eszmét cserélünk az átélt élményekről.

A harmadik nap reggeli programja a székelykevei temető kopjafájánál indult, ahol rá gondoltunk azokra a székely elődökre, akik a mádэфalvi veszedelem után erre a vidékre menekültek, letelepedtek és megalapították ezt a községet. Az alapítók talán nem gondolták, hogy lesz idő, amikor ez a közösség lesz az

egyetlen „magyar” közösség ezen a vidéken. Örültünk, hogy a szomszédos hertelendyfalvi református templom előtt a gyülekezet istentiszteletra váró tagjaival is válthatunk pár szót természetesen magyarul.

Pál levele a Galatákhoz: „Krisztus szabadságra szabadított meg minket, álljatok meg tehát szilárdan, és ne engedjétek magatokat újra a szolgaság igájába fogni.” (Gal.5,1)

Majdnem a déli órákban sikerült a nándorfahérvári várfalak között emlékezni. Néma főhajtás a nagy hadvezér hőstettét hirdető jelentéktelen, alig észrevehető kőtáblája előtt, rajta az írás legálább magyar.

A mai „belgrádiak” az egykor Európát védő bástyák környékét kutya sétáltató helyly és értéktelen tárgyak

zsisbvasárává tették. Nekünk emlékezőknek a Himnusz, nemzeti imádságunk elénekelése maradt.

Pál levele a Rómaiakhoz: Ha isten velünk, ki lehet ellenünk? (Róm. 8,31.)

A zimonyi milleneumi tornyot már a délutáni napsütésben csodálhattuk meg, igaz egyetlen magyar utalást sem találtunk rajta. 1896-ban hét hasonló tornyot állítottak, ahol a magyar történelem szempontjából fontos esemény történt (Munkács, Nyitra, Dévény, Pannonhalma, Zimony, Pusztaszer, Brassó) Az emlékművek szinte mind megsemmisültek, Ezek közül a munkácsi várban a turulmadarat 2008 márciusában helyreállították. A zimonyi kivételt jelent, hiszen eredeti állapotában, bár megcsonkítva láthattuk, a turulmadár, a Hungária ülő szobor és a magyar címer nélkül.

Pál levele az Efezusiakhoz: „Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.” (Ef. 5.14)

Az este már a búcsúzásal telt. Búcsú Székelykevéttől, a családoktól, akiknél az

éjszaki nyugalmat és a finom bőséges reggelit kaptuk, barátsággal, emlékekkel megéltve.

Minden anyaországi látogató erősíti a megmaradást az itt élő „maroknyi székely” számára. Legyen kötelező feladat ezt a küldetést teljesíteni.

A hazaútunk Újvidék érintésével történt. A város itt is a szecesszió szépségeit mutat meg, a főtér épületeivel a templommal. Sétánk a város szívében így egy kicsit múlt századi volt.

Ez a nap tartogatott számunkra még egy élményt a Duna másik oldalán a régi Pétervárad megmaradt épületi között tekinthettünk az előttünk hömpölygő Dunára.

Hazáig volt időnk újra átélni az együtt töltött napokat és hálát adni a hazaérkezésért.

Pál második levele a Thesszalonikaiakhoz: „Maga a békesség Ura adjon nektek mindig, minden körülmények között békességet. Az Úr legyen mindnyájatokkal!” (Thessz. 3,16)

Kedves itthon maradtok!

Nem szóltam még a látvány mellett arról, hogy a délvidéki csodás tájak mellett minden reggel és este együtt énekelünk és imádkoztunk Jánosa Attila lelkészünkkel, míg a napi látnivalókról dr. Kőrös Erzsébet „honvezetőtől” szereztünk maradandó tudást.

A néhány bevállalós győri mellett szép számmal voltak a győrújbaráti, ménfőcsanakai sőt beledi gyülekezetből is, így az összetartozás élményével is gazdagodtunk.

Kelt: az Úr 2014. eszterdejének május havában.

A krónikás, aki lejegyezte: Horváthné dr. Molnár Livia (eMeL)

Az ökumenikus imahét története

Az ökumenikus imahét gyökerei több mint két és fél évszázadra nyúlnak vissza a múltba. A kezdetben helyi, vagy kisebb-nagyobb térsé-

kozást minden egyházért, minden egyházzal együtt.

– 1846-ban megalakul az Evangelical Alians nevű egyesület. Ötven felekezet-

lenül. Ez az esemény tekinthető a később rendszeressé és általánossá váló egyetemes imahetek legközelebbinek tekinthető előzményének.

1948-tól az evangéliumi szövetségeknek rendszeres januári imahete volt, majd 1964-től az Egyházak Világtanácsa és a Vatikáni Egység Titkárság közösen meghirdette a harmadik januári hétre az egyetemes imahetet, és ez mára világméretű mozgalommá vált.

– A katolikusok részvétele, bekapcsolódása a közös imaalkalmakba:

A Katolikus Egyház eleinte nem, de legalábbis nem általánosan vett részt az imaalkalmakon.

Azonban a 19. század végétől, a 20. század elejétől a Római Katolikus Egyház részéről is megindultak az ökumenikus imahét megtartására irányuló igények, kezdeményezések. Például 1935-ben Paul Couturier francia abbé szót emel az egyetemes imahét (az új elnevezés tőle származik, és ma is így használjuk – az imanyolcad helyett) a Krisztus-hívők egységéért megtartása érdekében. A hívek Krisztus végakarata értelmében imádkozzanak együtt. 1958-ban a

gek közösségeinek ima-összejövetelei, kezdeményezései – a közös célokért, a keresztyén egységért tartott ima-alkalmak – fejlődtek az idők során egyre tágabbá és egyetemesebbé. Már a 18. századtól kezdődően, elsősorban protestáns hívők köréből indultak el a helyi, közös könyörgések, a sok részre tagolódott egyház egységéért. Imamozgalmakat, illetve közös imaalkalmakat hirdettek sokfelé a világban.

Az imahét és az ökumenikus mozgalom szorosan összefügg, bár az imahét gondolata régebbi az ökumenikus mozgalomnál.

– Az egészen távoli előzmények több mint 260 évre nyúlnak vissza. 1740 körül Skóciában ismeretes egy olyan pünkösdista mozgalom, amely Észak-Amerikából indult, és célul tűzte ki az imád-

ból 921 résztvevő gyűlt össze Londonban. Bevezették a minden év első teljes hetében rendezendő imahetet a Krisztusban hívők egységéért. Magyarországon 1886-ban volt először ilyen alkalom. A Kálvin téri református gyülekezet Baldácsi-termébe hívták a résztvevőket. Ekkor még nem vált évente, rendszeresen ismétlődővé a kezdeményezés.

– A 20. században/-tól már egyre gyakoribbak és kiterjedtebbek az ökumenikus imaalkalmak.

1908-ban (január 18 és 25 között) tartják első alkalommal, a Paul Wattson(1863-1940) – anglikán (más források szerint katolikus) lelkész, a Megbékélés Társasága egyik alapítója – által kezdeményezett, az egységért hirdetett IMANYOLCADOT, melyre mindenkit hívtak, felekezeti hovatartozástól függet-

– Mind az első, mind a második világháború alatt szövetkeztek a katolikus, sőt az

ortodox keresztények is a protestánsokkal, hogy az imádság erejével is nemet mondjanak a háborúnak.

lyoni Unité Chrétienne központja és az Egyházak Világtanácsa Hit- és Egyházszervezeti Bizottsága együtt kez-

di meg az imahét anyagának közös előkészítését.

Az igazi áttörést azonban a 2. Vatikáni Zsinat ökumenizmusról szóló határozata jelentette, ahol megfogalmazták, hogy a Krisztusban való egység lelke az imádság, s ezért szorgalmazzák az ökumenikus imahét rendszeres megtartását.

1968-ban az Egyházak Világtanácsa Hit- és Egyházszerkezeti Bizottsága, valamint a vatikáni Keresztény Egység Pápai Tanácsa közösen kezdi meg az imahét szövegének előkészítését.

Így alakult ki a felekezetekeket átfogó nyolcnapos ima-sorozat, amelynek külön liturgiája is elkészült. A nyolc alkalom „hivatalos” ideje január 3. hetében van, ami azonban csupán iránymutató dátum, helyenként lehet eltérés, van ahol hétfőtől vasárnapig, van ahol vasárnaptól vasárnapig tartják az imahét alkalmait, illetve van ahol csak egy-egy istentisztelet, ima-alkalom formájában.

1968 óta közös imafüzet készül.

Mára az imahét előkészítésében és ünneplésében való együttműködés az anglikán, a protestáns, az ortodox és a katolikus egyházak, gyülekezetek és közösségek között bevett gyakorlattá vált.

Hevesi Krisztina

ÖKUMENIKUS IMAHÉT 2015

„Jézus így szólt a samáriai asszonyhoz: Adj innom!” (Jn. 4,7)

- Január 19. hétfő 18 óra:**
Evangélikus Öregtemplom (Steinbach József református püspök)
- Január 20. kedd 17 óra:**
Szent Imre rk. templom (Mesterházy Zsuzsanna ev. lelkész)
kedd 18 óra:
Ev. Öregtemplom (Polgári László g. kat. parókus)
- Január 21. szerda 17 óra:**
Nádorvárosi evangélikus templom (Lentulai Attila ref. esperes)
szerda 18 óra:
Bazilika (Csorba János ev. lelkész)
- Január 22. csütörtök 17 óra:**
Szabadhegyi református templom (dr. Balázs Tamás rk. plébános)
csütörtök 18 óra:
Bencés templom (Békési Sándor baptista lelkipásztor)
- Január 23. péntek 17 óra:**
Szabadhegyi Szent Anna rk. templom (Varga Árpád ref. lelkész)
péntek 18 óra:
Szentiváni Ker. Szt. János rk. templom (Szabó János ev. lelkész)
péntek 18 óra:
Kossuth u-i ref. templom (Sárai Szabó Kelemen OSB templomigazgató)
- Január 24. szombat 18 óra:**
Görög katolikus templom (Wagner Tamás református lelkész)
- Január 25. vasárnap 18 óra:**
Baptista Imaház (Marics István városplébános)

Mindenkit szeretettel várunk!

Kérdez a gyermek

„Ott fenn lakott a csillagok felett,
de mikor karácsony este lett,
lejött a földre, mint kicsiny gyermek.
És – ó – a hidegszívű emberek!
Kis istállóban kellett hálnia.
Szalmán feküdt. Ó, az Isten Fia.
Elhagyta értünk az egeket.
Ugye, apukám, nagyon szereted?”

Az apa nem szól. Olyan hallgatag.
De a kis kedvenc nem vár szavakat.
Odaszorítja vállára meleg,
kipirult arcát, s tovább csicsereg.
„Kicsiny gyermek lett, gyenge és szegény,
és ott aludt az állatok helyén,
szűk istállóban. Nem is érthetem.
Milyen meleg ágyacskám van nekem,
pedig csak a te kislányod vagyok.
És Ó, az Isten Fia, Ó a legnagyobb,
szalmán feküdt, amikor született.
Ugye, apukám, nagyon szereted?”

Kint csillagfényes, hideg este... tél...
Bent apja ölen kisleány beszél.

„Ott sem nyughatott, szalma fekhelyén.
Futniuk kellett éjnek idején.
Halálra keresték a katonák.
Milyen keserves útjuk lehetett.
Ugye, apukám, nagyon szereted?
Az apa leteszi a gyermeket.
'Ugye, szereted?... Ugye, szereted?' –
Nem bírja már, el kell rohannia.
A jászolban fekvő Istenfia
karácsonyesti képe kergeti.
Feledte, és most nem feledheti.
Most a szeméből könnyre könny fakad.
Most vádakat hall, kínzó vádakat.
Elmenekülne még, de nem lehet.
Most utolérte az a szeretet.

S míg a szívébe égi béke tér,
mintha körül a hólepett fehér
tetők, utak felett távol zene,
angyalok tiszta hangja zengene
szívet szólongató, szép éneket:
– Szegény lett érted. Ugye szereted?

Túrmezei Erzsébet

Évkönyv ajánló

Isten iránti hálával ajánljuk minden kedves evangélikus család figyelmébe a 2013-2014. tanévről készült évkönyvünket, melyet templomaink iratterjesztésében lehet megkapni. Ez az a tanév, amely sokáig emlékezetes marad számunkra, hiszen a reformáció emléknapján született meg egyházunk és a kormány között az a megállapodás, mely talán több emberöltőre meghatározza a közösségünk életét. Nehéz kiragadni egy-egy témát a sok érdekesség közül, mégis az olvasó figyelmébe ajánlom elnök püspökünk, Gáncs Péter és Magyarország miniszterelnökének, Orbán Viktornak, valamint Kara Ákos országgyűlési képviselőnek a gondolatait.

Ők is, mint egykori püspökeink, Kapi Béla és Szabó József a régi templomépítési jubileumi megemlékezések során a közösség alkotó erejéről, Isten kegyelméről és az ember áldozat- és alkotókészségéről írnak.

A továbbiakban óvoda- és iskolaközösségünk örömeiről-sikereiről számolunk be színes és olvasmányos formában jelenlegi és egykori diákok, lelkészek és szülők valamint pedagógusok írásai nyomán.

Fogadják és olvassák szeretettel!

(A szerk.)

Programajánló

„**BETLEHEMI LÁNG** – zenés adventi áhítat” Nádorvárosi templom, december 20. 15:00 óra

A Győri Evangélikus Egyetemi Lelkészség alkalmai a szorgalmi időszakban:

FIT (*Fiatlok istentisztelete*) havonta 1 alkalommal szerdánként 18.30-tól az Öregtemplomban.

KEBAB (*Kedd esti baráti beszélgetések*) félévente 5 alkalommal keddenként 18.00-tól az öregtemplomi gyülekezeti teremben.

Lelkész: Bogdányi Mária evangélikus egyetemi lelkész, lelkipodó (tel.: 06/20-8242567, e-mail: maria.bogdanyi@lutheran.hu) Minden programunk naprakészen megtalálható a honlapunkon: <http://gyoriegyetemi.lutheran.hu/>

2015-ben is ökumenikus összefogásban rendezik meg a város keresztény közösségei a Házasság hete programsorozatát. Február 9-től 15-ig mindennap értékes programokkal – a város több pontján – várják szeretettel az érdeklődőket. www.hazassaghete.hu

Péterfy óvodánk és iskolánk alkalmai

A **Szülők Akadémiája rendezvénysorozatunk** keretében Nagy Attila hírközlési szakember, október 14-én nagy sikerű előadást tartott a fiatalok internet- és okostelefon-használatáról, annak veszélyeiről és a nem megfelelő használat jogi következményeiről.

Következő előadónk **Uzsalyné dr. Pécsi Rita** neveléskutató lesz, aki **2015. február 17-én** az érzelmi intelligenciáról beszél majd.

A sorozat zárásaként, **április 21-én Licskainé Stipkovits Erika** klinikai szakpszichológus és pszichoterapeuta beszél a kommunikációról, annak zavaráról és az ebből adódó emberi konfliktusokról. Az előadások helyszíne az iskola aulája.

Ez év **novemberében, 28-án** tartjuk **hagyományos adventi koncertünket** 16:00 órai kezdettel az Öregtemplomban. Ezen a napon a délután folyamán a 10. osztályosok és szüleik **Karácsonyi Illatok címmel vásárt rendeznek** a templomudvarban. Sok finomsággal, forró italokkal várják a betérőket. A bevételt a 10-es tanulók hagyományos erdélyi kirándulására fordítják.

Az érettségi előtt állók **szalagavató báljára december 5-én** 17:00 órai kezdettel kerül sor. A hagyományos **iskolai karácsonyt** ezúttal az evangélikus családok a gyülekezettel együtt **december 24-én**, délután 16:00 órakor ünneplik. A többi tanuló is saját gyülekezetével ünnepel.

Advent heteiben kedden, szerdán és csütörtökön reggelente fél 8 órai kezdettel az Öregtemplomban Csendes Percekre hívogatja az érdeklődőket iskolalelkészünk Csorbáné Farkas Zsófia.

PÉTERFY SÁNDOR EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA

9025 Győr, Péterfy S. u. 2
Telefon: 96/510-170 Fax: 510-171
E-mail: iskola@peterfy.hu
Honlap: www.peterfy.hu

Igazgató: Hallgatóné Hajnal Judit
Fogadóóra: csütörtök 8.00-10.00

Pályaválasztási felelős: Győryné Timár Henriette igh.

Fogadóóra: hétfő 10.00–12.00

OM azonosító: 030546

TAGOZATKÓDOK:

01 4 évfolyamos gimnázium biológia-kémia tagozat

02 4 évfolyamos gimnázium matematika-fizika tagozat

03 4 évfolyamos gimnázium angol-német idegen nyelvi tagozat, 9. csatlakozó évfolyam

04 8 évfolyamos gimnázium emelt szintű idegen nyelvi képzés
9. évfolyamától angol-német idegen nyelvi tagozat

Evangelikus iskolánk Győr belvárosának közvetlen közelében, a festői Rába-parton található. A XVI. század óta működő oktatási intézményben, ökumenikus szellemben, az egymás iránti tisztelet példájával, szeretetteljes, következetes neveléssel foglalkozunk a gyermekekkel. Gimnáziumunkban magas szintű ismeretekkel, jól hasznosítható idegennyelv-tudással, kiemelkedő művészeti képzéssel, valamint keresztény erkölcsi értékrend alapján neveljük diákjainkat.

Továbbtanulás a Péterfyben

Az alábbiakban a nagy érdeklődésre való tekintettel közöljük a gimnáziumi felvételi tájékoztatónkat, mert ebben az évben nyomtatott formában nem kapják meg ezt a családok. Bármelyik iskolai évfolyamra vagy az óvodánkba történő előzetes jelentkezési lapot iskolánk honlapján érhetik el: www.peterfy.hu Szeretettel várjuk az evangélikus családokat!

Képzési formák, jelentkezés és felvétel:

- **01** 4 évfolyamos gimnázium biológia-kémia tagozat (15 fő)
- **02** 4 évfolyamos gimnázium matematika-fizika tagozat (15 fő)

Ezeket a képzéseket elsősorban az egészségügyi, agrár, műszaki, gazdasági, tanár szakokra irányuló tanulóknak ajánljuk, valamint azoknak is, akik magas szinten kívánják elsajátítani az idegen nyelveket is. A természettudományos képzés és az idegen nyelvi tudás alkalmassá teszi diákjainkat jeles bel- és külföldi egyetemeken való továbbtanulásra.

Felvételi követelmények:

- egységes (központi) írásbeli felvételi vizsga: 2015. január 17. 10.00 óra, melynek megírására intézményünkben is van lehetőség.

Az egységes írásbeli vizsga eredményét 2015. január 28-án hozzuk nyilvánosságra. Ezen a napon 8.00-16.00 óráig lehetőséget biztosítunk a kiértékelt feladatlapok tanulmányozására.

A jelentkezési lapok elküldésének határideje: 2015. február 13.

A felvételi pontok számítása: Az elérhető maximális pontszám: 100 pont. A hozott pontok: 7. év végi és 8. félévi

matematika, fizika, kémia, biológia tantárgyak jegyeinek összege. (max. 40 pont).

A szerzett pontok: a központi írásbeli felvételi vizsgán elért pontok a következő megoszlásban:

- magyar: az elért pontok 50%-a
- matematika: az elért pontok 70%-a.

03

4 évfolyamos gimnázium Angol-német idegen nyelvi tagozat 9. csatlakozó évfolyam (10 fő)

Ezt a képzést elsősorban azoknak ajánljuk, akik az általános iskolában a már tanult angol vagy német nyelvet magas szinten kívánják elsajátítani, és még nincsen kialakult elképzelésük a továbbtanulásról, vagy már érdeklődnek a művészetek, a human tantárgyak iránt.

Felvételi követelmények:

- egységes (központi) írásbeli felvételi vizsga: 2015. január 17. 10.00 óra, melynek megírása

- A felvett tanulók számára június első hetében szintfelmérőt tartunk.

Az egységes írásbeli vizsga eredményét 2015. január 28-án hozzuk nyilvánosságra. Ezen a napon 8.00-16.00 óráig lehetőséget biztosítunk a kiértékelt feladatlapok tanulmányozására.

A jelentkezési lapok elküldésének határideje: 2015. február 13.

A felvételi pontok számítása: Az elérhető maximális pontszám: 100 pont. Hozott pontok: 7. év végi 8. félévi közismereti tantárgyakból számított tanulmányi átlag összege (max 10 pont), 7. év végi 8. félévi magyar nyelv és irodalom, az emelt szintű

Matek érettségire készülve

Az ideiglenes felvételi jegyzék 2015. március 6-án tekinthető meg intézményünkben.

sára intézményünkben is van lehetőség.

- szóbeli meghallgatás idegen nyelvből.

ten választott idegen nyelv átlagának összege. (max. 10 pont).

Folytatás a 12. oldalon

Folytatás a 11. oldalról

Szóbeli meghallgatás (max. 20 pont).

A szerzett pontok: a központi írásbelin elért pontok a következő megoszlásban:

- magyar: az elért pontszám 70%-a
- matematika az elért pontszám 50%-a

Az ideiglenes felvételi jegyzék 2015. március 6-án tekinthető meg intézményünkben.

04

8 évfolyamos gimnázium

Emelt szintű idegen nyelvi képzés, 9. évfolyamtól angol-német idegen nyelvi tagozat (32 fő).

A 8 évfolyamos gimnáziumot azoknak a kisdíákoknak ajánljuk, akik könnyen tanulnak, különösen idegen nyelveket, motiváltak az új ismeretek befogadására, s az átlagnál magasabb elvárásoknak is meg tudnak felelni.

Felvételi követelmények:

- egységes (központi) írásbeli felvételi vizsga: 2015. január 17. 10.00 óra

A szerzett pontok: a központi írásbelin elért pontok 50%-a (max. 50 pont)

A jelentkezők rangsorolása a fenti pontszámítás

Jelentkezési lap iskolánkban is kérhető.

Az ideiglenes felvételi jegyzék 2015. március 6-án tekinthető meg intézményünkben.

(megfelelő létszámú érdeklődés esetén).

A 8 évfolyamos gimnáziumban 9. osztálytól emelt szintű képzésen az idegen

„Luther templomában”, az augsburgi Szent Anna templomban jártunk októberben

alapján történik. Azonos pontszám esetén a tanulókról elkötelezettségük alapján döntünk.

A jelentkezők rangsorolása a fentiekben meghatározottak alapján történik minden tagozaton. Azonos pontszám esetén a tanulókról egyházi elkötelezettségük alapján döntünk.

Minden tagozaton a pótló írásbeli felvételi vizsga időpontja: 2015. január 22. 14.00 óra.

Lehetőséget biztosítunk személyes találkozásra a családokkal előzetes beosztás szerint 2015. február 24-25-én.

Hitoktatás

Hitoktatásban minden tanuló a saját vallásának megfelelően részesül az órarendbe beépítve. Az ökumené szellemében testvéri kapcsolat fűz bennünket több hazai és külföldi történelmi egyházhoz. Diákjaink bekapcsolódnak hazai és külföldi keresztyén ifjúsági szervezetek életébe.

Választható idegen-nyelvek:

- első idegen nyelv: angol vagy német,
- második idegen nyelv: angol, német, francia, orosz, finn, vagy olasz

nyelveket heti 5 órában tanítjuk. A tanulóknak lehetősége van szakköri keretek között anyanyelvi tanárokkal való társalgásra, valamint nyelvvizsgákra, versenyekre való felkészülésre. Egyházi kapcsolatainknak köszönhetően a diákok anyanyelvi környezetben is fejleszthetik nyelvtudásukat Németországban, az angol nyelvet pedig anyanyelvi lektor segítségével, illetve amerikai egyetemisták által vezetett táborokban gyakorolhatják.

Informatika

A legkorszerűbb tárgyi feltételek mellett oktatjuk az informatika tárgyat. 56 db számítógép és 62 db laptop segíti a diákok és tanárok közös munkáját.

Természettudományos tantárgyak

A 4 évfolyamos gimnáziumban a matematika-fizika, valamint a kémia-biológia tantárgyakat csoportbontásban és emelt óraszámban tanítjuk.

Mihály-napi vásár az iskolaudvaron

A felvételi pontok számítása:

Az elérhető maximális pontszám: 100 pont

A hozott pontok: a 3. év végi és a 4. félévi magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, idegen nyelv és környezetismeret osztályzatok átlagának tízszerese (max. 50 pont).

Az egységes írásbeli vizsga eredményét 2015. január 28-án hozzuk nyilvánosságra. Ezen a napon 8.00-16.00 óráig lehetőséget biztosítunk a kiértékelt feladatlapok tanulmányozására.

A jelentkezési lapok gimnáziumunkba történő beérkezésének időpontja: 2015. február 13.

Gépírás

A 7. és 8., illetve a 9. és 10. évfolyamokon a tanulók heti egy órában gépírás-oktatásban részesülhetnek.

Tánc- mozgás- és viselkedéskultúra, zene

5., 12. évfolyamokon az órarendbe beépítve folyik a képzés. Eredményesen működünk együtt a Liszt Ferenc Zeneiskolával, ennek köszönhetően sokan járnak hangszeres oktatásra.

Pályázatok

Az intézmény sikeresen vesz részt több európai uniós pályázaton. A nevelőtestület felkészült, és alkalmazza a legkorszerűbb kompetencia alapú és kooperatív tanítási-tanulási technikákat, melyet interaktív táblák és korszerű szaktantermek segítenek. A tanórákon a tanulás folyamatát „e-tananyagok” teszik hatékonyá.

Felvételi előkészítés, tehetség gondozás

Felvételi előkészítés a 11. és 12. évfolyamon tehetség gondozás keretei között működik, minden tanévben változóan a

tanulók egyéni igényei szerint. A tanórán túl szakkörökön, valamint versenyekre való egyéni felkészítés során gyarapíthatják ismereteiket az érdeklődő tanulók. Csoportbontásban tanulnak a diákok az informatika, idegen nyelv, hittan- valamint a választott szakirányú órákon. A kutatni, elmélyülni vagy szórakozni vágyó diákok számára 12.000 kötet áll az iskolai könyvtárban rendelkezésre, valamint ugyanennyi kötet az evangélikus gyülekezeti levéltárban.

Szakköreink

Matematika, fizika, biológia, informatika, robotika, idegen nyelvek, magyar nyelv és irodalom, könyvtárhasználat, vizuális kultúra, ének, illetve igény szerint valamennyi műveltségterületen.

Sport

Labdajátékok (foci, kézilabda és kosárlabda, úszás, iskolai keretek között gyakorolhatók. Iskolánk helyet biztosít judo, kajak-kenu sportágak edzéseinek. Tanulóink nagy számban választják a vízi sportokat a csónakházak közelsége miatt.

Névadónkra, Péterfy Sándorra emlékeztünk szeptemberben

Továbbtanulási eredményeink

Intézményünk a legjobb középiskolák rangsorában a diákok felvételi és versenyeredményei alapján évek óta kiváló minősítést kap. Tanulóink pályaválasztása sokszínű. Az egyénre szabott felkészítés eredményeképpen pl: műszaki, orvosi egyetemen vagy bölcsészkaron egyaránt sikeresen tanulnak. A természettudományos szakirány kiváló felkészülési lehetőséget ad a műszaki és természettudományos területeken való továbbtanulásra, hazai és külföldi egyetemeken.

Jövőkép

Az intézmény és fenntartója, a Győri Egyházközség kiemelt állami támogatás segítségével 2017-ig korszerű épületekkel bővül és teljesen megújul.

További információk: www.peterfy.hu

INSULA LUTHERANA EGYHÁZI VARRODA

Egyházi textiliák készítésén túl **kosztümök, blúzok, szoknyák, női alkalmi ruhák** szabását, varrását is vállalja. **Alakítások, javítások** nők és férfiak részére egyaránt.

Telefon: 06 20/8244-619 • Címünk: 9025 Győr, Petőfi tér 1.

„...az Úr lesz az én Istenem. Ez a kő pedig, amelyet szent oszlopként állítottam föl, Isten háza lesz, és bármit adsz nekem, a tizedét neked adom.” (1Móz 28,21-22) Ezt a fogadalmat teszi Jákób, miután találkozott Istennel, aki áldásában többek között azt ígérte: „...én veled vagyok, megőrizlek téged”.

Hála-adás

Talán kevesen tudják, hogy az „áldás” nem valami talajtól elrugaszkodott dolog. Maga a szó is erre utal, hiszen az „adás”-ból eredeztetik. Az áldott tehát az, aki adni képes, mert úgy érzi: bőven kapott, többet, mint amit várt.

Amikor pénzről van szó, akkor két szélsőséges irány kínálja magát az embernek. Az egyik: A világ, amely körülvesz minket, erősen indukálja az embereket, hogy a pénz legyen életünk legfőbb irányítója, Istene. Gyakran találkozzunk ettől óvó szavakkal, hiszen valóban hamis útra lépünk akkor, ha ennek a nyomásnak engedve az anyagi javak válnak életünk vezérlőivé. Nagy a baj, ha a pénz válik Istenünké. Régen rossz, ha a pénz kérdés válik fő kérdéssé, akár azért, mert kevés van, akár azért, mert sosem elég, ami van.

A másik szélsőséghez az vezet, ha a fenti védelmező szavakat kiforgatva azt képviseljük, hogy a pénz és az anyagi javak nem fontosak. Az egyház pedig gyanús, ha ilyen anyagi jellegű kérdésekkel foglalkozik.

Valóban igaz, hogy az egy igaz Istenrel való kapcsolatunk nem alapozódhat a pénzre, Isten kegyelme nem múlhat anyagi helyzeten. A lelkész minden szolgálatában úgy jelenik meg, mint aki Istentől ingyen kapta, amit ingyenesen tovább ad. Örömmel és szeretettel végez bármilyen szolgálatot. Az egyház is, Isten Jézus Krisztusban testet öltött ingyen kegyelméből áll fenn és létezik, nem pedig anyagi alapokon.

Ezt azonban nem szabad úgy érteni, hogy az egyház csak úgy van. Él a levegőből, vagy – sokak téves felfogása szerint – az állam tartja el. Óriási tévedés ez, de talán nem is tévedésnek kellene nevezni, hanem önbecsapásnak, a lelkiismeret elaltatásának. Az egyházat évezredek alatt mindig valakik fenn tartották. Az állam a gyülekezetek életéhez nem járul hozzá. Nem kapjuk in-

gyen sem az áramot, sem a gázt, sem a vizet. Az istentiszteleti helyekre nem szállítják el ingyenesen a lelkészeket. Nem viszi el senki ingyen a hulladékunkat sem. Az állam az egyházi hivatali alkalmazottaknak, lelkészeknek semmilyen anyagi támogatást nem ad. Az épületeinken nem végez semmilyen javítást és karbantartást, nem kapunk tőle hivatali munkaeszközöket (számítógép, bútorok, írószerek és papír) és nem festi ki helyettünk az állam a helyiségeinket, hogy kulturált környezetben tudjuk fogadni a hozzánk fordulókat. (Most nem arról a kivételes esetről beszélünk, amikor pályázati háttérrel az állam támogatást nyújt. Mert az egy ritka, különleges eset: mentőöv, csoda.) Hétköznapjaiban évezredek alatt az egyház Isten kegyelméből létezett mindig.

Az, hogy Isten kegyelméből él az egyház, először is azt jelenti, hogy az egyház ad, vagyis áld: Az egyházunk hirdeti az evangéliumot, felkínálja a gyónás, lelki-gondozás lehetőségeit és a szentségeket. Adja, amit Istentől kapott. Röviden ezt úgy mondhatjuk: Hirdeti az Úr, a mennyei Atya kegyelmét, áldását (adását). Aki pedig mindezt befogadja a szívébe (vagyis kapott), az hálával telik meg és ez a hála, öröme indítja. Közkeletű szóval mondhatjuk úgy is: Az ilyen hátaltelt embernek emelkedik az „életszínvonala”. Elégedetebben, boldogabban él. Könnyebben veszi az élet akadályait, békésebben viseli el a megpróbáltatásokat, reménytelibb szívvel néz előre a jövőbe. Mindenképpen jobb létet él, mint egy bizalmatlan, elégedetlen, békétlen, magát emésztő és másokat folyton bántó, reményvesztett ember. A Krisztusban bízó ember hajlik az öröme és optimizmusra. Hálával tekint a múltira, reménnyel a jövőre. (Azért tartottak keresztség alá minket, hogy ilyenek legyünk.)

A hála és öröm pedig fokozódik, ha van kivel megosztani. Van egy közösség (Egyház: Krisztus élő teste), akik hasonlóan gondolkodnak és élnek, és mi hozzátartozhatunk. A hála telt szív arra törekszik, hogy viszonzza és továbbítsa az Isten kegyelméből fakadó készséget az adásra, a megbocsátásra. Készséget érez, hogy más emberek felé (karitatív tevékenység, oktatás), de talán még ezt megelőzően saját közössége felé (egyházfenntartás), ezt továbbadja. Az ilyen hála telt szív más-képpen viszonyul családtagjaihoz, embertársaihoz, mindenhez, amivel az élet szembesíti. Istennek hálás és embereknek ad.

Amit adni tudunk, az mindig hálánk kifejeződése. Tükre annak, hogy mennyire vagyunk képesek a hit látásával meglátni Isten minket napi szinten érintő bőkezű gazdag áldását. mennyire vagyunk képesek érzékelni, azt a bőséget, amivel – érdemeinktől függetlenül - eláraszt minket Isten a jóval. Kezdvé attól, hogy egyáltalán megszülettünk, élünk és levegőt kapunk, azon át, hogy vannak emberek akik szeretnek és örülnek nekünk, egészen odáig, hogy keresztyén közösségben élhetünk, amely Krisztus élő teste, együtt imádkozhatunk, énekelhetünk, minden áldott percben magunkon érezhetjük Isten Krisztusban megjelent örök szeretetét. Hihetetlen nagy áldás és öröm ez, amelyet a szívünk túlcordulása igyekszik kifejezni azzal, amit mi adhatunk Istennek, vagy embertársainknak. Ebből él az egyház, ez a sok hátaltelt szív tartotta meg ezredéveken át. Ma is ez tartja meg: Istentől megáldott emberek adni tudása ÁLDÁSA. Igazi nagy csoda ez? Hála érte a mi mennyei Atyánknak, hála érte Krisztus ma élő áldott testének, a Krisztusban bízók csodálatos közösségének!

Jánosa Attila
lg. lelkész

Győri Evangélikus Egyházközség

Egyházfenntartói járulékanak elvárt összege minimum 6.000 Ft/év. Befizethető személyesen, csekken, átutalással.
A Győri Evangélikus Egyházközség számlaszáma: 10700031-25055203-51100005

Adatlap

NÉV:.....

SZÜLETÉSI HELY, IDŐ:.....

E-MAIL CÍME:.....

TELEFONSZÁMA:.....

PONTOS LAKCÍME (emelet, ajtó):.....

Ezen a laccímen élő evangélikus családtagok neve, születési ideje, e-mail címe:.....

MEGJEGYZÉS:.....

Kedves Testvérek!

Gyülekezeti névjegyzékünket szeretnénk frissíteni, ezért kérjük szíveskedjék kitöltve visszajuttatni a fenti adatlapot a lelkeszi hivatalokba vagy a templomokba. Köszönjük szépen segítségét.

Ünnepi istentiszteleti rend 2014. december 21–31.										
		Öregtemplom				Újtemplom			Szabadhegy	Győrújfalú
		8:30	10:00	15:30	18:00	8:30	10:00	16:00	16:00	10:00
21.	V	Cs.J.	Cs.J.*			Sza.J.*	Sza.J.		M.Zs.	M.Zs.
22.	H						8.00–16.00 Gyermeknap	Gyerekek karácsonya M.Zs.		
23.	K									
24.	Sze			Cs. J. 16 ó		M.Zs. 16 ó			Sze.J.	J.A.
25.	Cs	J.A.*	J.A.*			Sze.J.*	Sze.J.*		J.A.*	Cs.J.*
26.	P		M.Zs.*				Sza.J.*			I.J.*
27.	Szo									
28.	V	I.J.*	I.J.			Cs.J.	Cs.J.*			M.Zs.
29.	H									
30.	K									
31.	Sze		16 ó Sze.J.					18 ó Sze.J.	16 ó Cs.J.	18 ó Cs.J.

Ünnepi istentiszteleti rend 2015. január 1–11.										
		Öregtemplom				Újtemplom		Szabadhegy	Győrújfalú	
		8:30	10:00	15:30	17:00	8:30	10:00	16:00	10:00	
1.	Cs		Sza.J.*				M.Zs.*		J.A.	
2.	P									
3.	Szo									
4.	V	J.A.	J.A.*			Sza.J.*	Sza.J.	M.Zs.	Cs.J.	
5.	H									
6.	K		Sze.J.				18 ó Sze.J.			
7.	Sze									
8.	Cs				I.J.					
9.	P									
10.	Szo									
11.	V	Cs.J.*	Cs.J.	Cs.F.Zs.		M.Zs.	M.Zs.*	M.Zs.	J.A.	

Jelölések: * = úrvacsorás istentiszt., JI = gyermek istentiszt., Sze. J. = Szemerei János, I.J. = Ittész János, J.A. = Jánosa Attila, CS.J. = Csorba János, M.ZS. = Mesterházy Zsuzsanna, CS.F.ZS. = Csorbáné, Farkas Zsófia, B.M. = Bogdányi Mária, Sza.J. = Szabó János

Megkérjük testvéreinket, hogy címváltozás esetén értesítsék a Lelkészi Hivatalt.

„Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem.”
Zsolt, 50,15

Ünnepi istentiszteleti rend 2014. december					
		Bácsa	Gyórszentiván	Gönyű	Nagyszent-jános
		15:00	15:00	8:30	16:30
25.	K	Cs.J.*	Sze.J.*	Cs.J.*	Sze.J.*

Ünnepi istentiszteleti rend 2015. január					
		Bácsa	Gyórszentiván	Gönyű	Nagyszent-jános
		15:00	15:00	8:30	16:30
4.	V	Cs.J.	Sza.J.		Sza.J.
11	V			J.A.	

Jelölések: *=úrvacsorás istentiszt., Sze..J.=Szemerei János, J.A.=Jánosa Attila, CS.J.=Csorba János, Sza.J.=Szabó János

Öregtemplomi Központi Lelkészi Hivatal
 Hivatali idő: Hétfőtől csütörtökig: 8–16 óráig.
 Pénteken: 8–15 óráig.
 Cím: 9025 Győr, Petőfi tér 2.,
 Telefon 96/524-532, 96/524-708,
 Fax: 96/524-709,
 Mobil: 20/824-8101

Nádorvárosi Lelkészi Hivatal
 Cím: 9024 Győr, Liezen-Mayer út 41.
 Félfogadás: a lelkészekkel telefonon előre egyeztetett időpontban – Mesterházy Zsuzsanna lelkész 20/41-63-501, Szabó János helyettes lelkész 20/82-42-338 – vagy az ügyviteli munkatársakkal az öregtemplomi hivatalban munkaidőben.

Elérhetőségek, lelkeszi körzetek
 Honlap: gyor.lutheran.hu, email: gyor@lutheran.hu,
 facebook.com/gyorievangelikus

- Öregtemplom 1-es körzet, Csorba János lelkész 06-20/824-6247.
 Belváros, Révfalu, Bácsa, Vámoszabadi, Likócs
- Öregtemplom 2-es körzet, Jánosa Attila ig.lelkész 06-20/824-4618 Újváros,
 Sziget, Pinnyéd, Gyárvaros, Győrújfalú, szigetközi szórványok
- Újtemplom 3-as körzet, Szabó János helyettes lelkész 06-20/824-2338 9024 és 9023 irányítószámok szerint, leszámítva a Fehérvári út, Szigethy A. út és a Szent Imre út által határolt részt
- Újtemplom 4-es körzet, Mesterházy Zsuzsanna lelkész 06-20/416-3501 9028, 9011 és a 9023 irányítószámok szerint, a a Fehérvári út, Szigethy A. út és a Szent Imre út által határolt részen